

ስለ ኮቪድ-19 ክትባት ላልዎት ጥያቄዎቻችን የታመኑ መልሶች

ሚያ 25, 2021

በካናዳ ጥቅም ላይ እንዲውሉ አራት (4) የክትባት ዓይነቶች ከመንግሥት ፈቃድ አግኝተዋል። በዓለም ዙሪያ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ሕዝቦች ክትባቱን ወስደዋል። ይህ የማስታወቂያ ጽሑፍ ክትባቱን በሚወጡበት ጊዜ ወደ ሰውነትዎ የሚገባው ምን እንደሆነ ለማወቅ እና በዚህ ረገድ ሊኖርዎት ለሚችሉት ጥያቄዎች መልስ ለመስጠት የተዘጋጀ ነው። በዚህ ማስታወቂያ የተካተቱት መረጃዎች በተመራማሪዎች እና በዶክተሮች የተረጋገጡ ናቸው።

አለርጂ ቢኖረኝ ክትባቱን ለመውሰድ እችላለሁ ወይ?

አዎን። የምግብ፣ የመድኃኒትም ሆነ የሌሎች ንጥረ ነገሮች ከፍተኛ አለርጂ ቢኖርዎትም የኮቪድ-19 ክትባት ለመውሰድ ይችላሉ። የአለርጂ ችግር ያልዎት ከሆነ ክትባቱን ከወሰዱ በኋላ እዚያው የተወጡበት የጤና ማዕከል ምንም ችግር እንደማይኖርዎት ለማረጋገጥ ለ30 ደቂቃ እንዲቆዩ ይደረጋል። አልፎ አልፎ ለሚከሰት ችግር አርዳታ ለመስጠት የጤና ባለሙያዎች ሁልጊዜም በሥፍራው ይገኛሉ። እንደ polyethylene glycol [PEG] ወይም polysorbate የመሳሰሉት በኮቪድ-19 ክትባት ውስጥ ለሚገኙ ንጥረ ነገሮች አለርጂክ ከሆኑ ወይም የመጀመሪያውን ዶዝ በወሰዱ ጊዜ የአለርጂ ችግር አጋጥምዎት ከነበረ ዶክተርዎን ማነጋገር ይኖርብዎታል። ከፍተኛ ችግር የሚያመጣ አለርጂ እምብዛም አይከሰትም።

የጤና ችግር እያለኝ ክትባቱን መውሰድ እችላለሁ ወይ?

እንደ ስኳር በሽታ፣ የደም ብዛት/የደም ግፊት፣ የልብ ሕመም፣ አስም ወይም የደም ማነስ ቢኖርዎትም ክትባቱን መውሰድ ይችላሉ። የጤና ችግር ካልዎት፣ የበሽታ መከላከያ ሲስተም (immune system) ችግር ካልዎት፣ ኪሞቴራፒ እየወሰዱ ከሆነ አለዚያም የስቴሮይድ መድኃኒት የሚወስዱ ከሆነ ክትባቱን መቼ መውሰድ እንደሚችሉ ለማረጋገጥ የጤና ባለሙያ ወይም ዶክተርዎን ማነጋገር ይኖርብዎታል።

በርካታ ሰዎች ክትባቱን እስኪወስድ መጠበቅ ይቻላል ይሆን?

አዎ። ክትባቱን ለመውሰድ ተራዎት በደረሰ ጊዜ ይውሰዱ። የኮቪድ-19 ቫይረስ እንዳይዘዎት ይከላከልሎታል። እስከ ሚያ 25, 2021 ድረስ በዓለም ዙሪያ ከ1 ቢሊዮን በላይ የሚሆኑ ሕዝቦች ክትባቱን ወስደዋል። ይህንን ወረርሽኝ ለማጥፋት አብዛኛው ሕዝብ ክትባቱን መውሰድ አለበት። በአጭር ጊዜ ውስጥ ብዙውን ሕዝብ መከተብ ከተቻለ የማሳበረሰቡን ጤንነትና ደህንነት መጠበቅ ይቻላል።

ክትባቱ ለምን ያህል ጊዜ ከወረርሽኙ ይከላከልልኛል?

በዚህ ጥናት ላይ የተሰማሩት ተመራማሪዎች ክትባቱ ለምን ያህል ጊዜ እንደሚከላከል በርግጥ ለማወቅ ምርምራቸውን እንደቀጠሉ ነው። የክትባቱን የመከላከል ኃይል የሚያጎለበቱ ተጨማሪ ዶዞች ወደፊት መወጋት ያስፈልገዎት ይሆናል።

የኮቪድ-19 ክትባት አንድ ወይም ሁለት ዶዞች መውሰድ ያስፈልጋል። የተወገኑ ክትባት ሁለት ዶዞች የሚያስፈልገው ከሆነ ለሁለተኛው ዶዞች እዚያው የተወገኑት ማዕከል ሁለተኛውን ዶዞች ለመውሰድ ተመልሰው እንዲመጡ ቀጠሮ ይሰጥዎታል። የኮቪድ-19 ቫይረስ ከሚያስከትለው በሽታ ወይም ሞት ይበልጡን ለመከላከል የመጀመሪያውን እና የሁለተኛውን ዶዞች መውሰድ ይኖርብዎታል።

አስታውሱ! እንደ ጭንብል (ማስክ) የማደረግ፣ እስከ ሁለት ሜትር ርቀትን የመጠበቅ እና እጅዎትን የመታጠብ የኮቪድ-19 የደህንነት መመሪያዎች ክትባቱን ከወሰዱ በኋላም መጠበቅ እንደሚኖርብዎት አይዘንጉ!

ክትባቶቹ እርስዎን እና ወዳጆቻዎን ከኮቪድ-19 በሽታ ይከላከላሉ። ክትባቱን የሚወስዱት ቁጥር እየጨመረ ሲሄድ የበለጡ ሕዝቦች ከወረርሽኩ ይጠበቃሉ!

ይህንን መረጃ ጠቃሚ ሆኖ እንደሚያገኙት ተስፋ እናደርጋለን። ለሌሎች ሼር በማድረግ እንዲያዳርሱት እንጠይቅታለን። መልክቱን በቪዲዮ ቀርጸውም ለያስተላልፉት እንደዚሁም በሌላ ቋንቋ ተርጉሙ ማስተላለፍ ይችላሉ።

ይህንን በሚያደርጉበት ጊዜ ይህንን መረጃ ያዘጋጁትን አካላት እንደ ምንጭ አድርገው መጥቀስ አይርሱ። እነዚህም ውመንስ ኮሌጅ ሆስፒታል (Women's College Hospital)፣ ኦካሲ (OCASI)፣ ታይቡ የጤና ማዕከል (TAIBU Community Health Centre) እና ራፍ-ጂ 613 (Refugee 613) ናቸው።

ሚያ 25 2021 በተጻፈበት ጊዜ ትክክለኛነቱ የተረጋገጠ

በዚህ ጽሑፍ ውስጥ ያለው መረጃ በሚከተሉት የካናዳ ሐኪሞች ተረጋግጧል - ሜብ ራሺድ MD, የቶሮንቶ ዩኒቨርሲቲ, ረዳት ፕሮፌሰር, ቫኔሳ ፊዲት, MD, የቶሮንቶ ዩኒቨርሲቲ, ሌክቸር, እና አይዛክ አይ. ቦጎች, MD, የቶሮንቶ ዩኒቨርሲቲ, ተባባሪ ፕሮፌሰር

Funded by:

Financé par :

With contributions from:

